

את כל אחד ואחד בנפרד והוסיף עליהם ברכות בכל פעם בכללות כל ישראל ולכן כתוב
 'יוסף ה' עליכם' כי בכל פעם מתוסף עליהם ברכה מהקב"ה.

המשבח את חברו או בנו צריך לברכו כדי שלא יתעוררו החיצונים לקנאות
 בו

**תָּא תָּוִי, הַאִי מֵאֵן דְּאָמַר שְׁבַחָא דְּחֻבְרִיהָ, דְּבְנֵוִי, אִו
 דְּמֻזְנִיָּה, בְּעֵי לְבָרְכָא לֵיהָ, וְלֹאֲדָאָה עֵלֶיהָ**

בְּרֻכָּאֵן בא וראה שלכן ברכם הקב"ה כי מי שאומר את שבחיו של חברו או שבח בניו

או שבח ממנו צריך לברך אותו מצד החסד שבימין ולהודות עליו בברכות מצד ההוד
 שבשמאל כי עי"כ הוא מעורר את החיצונים לקנאות בו ולהמעטו ולכן צריך לברכו.

מִנְזָלָן ומנין לנו דבר זה. **מִפְּשָׁה. דְּכֻתִּיב** אלא הוא ממשה שהוא מנה את

ישראל ואח"כ ברכם שכתוב בפסוק, (דברים א) **וְהִנֵּכֶם הַיּוֹם כְּכֹכְבֵי**

הַשָּׁמַיִם לָרֹב, לְבִתְרָ מֶה פְּתִיב ומיד אח"כ מה כתוב, **יְהוָה**

אֱלֹהֵי אֲבוֹתְכֶם יוֹסֵף עֲלֵיכֶם כְּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים וְגו' דהיינו.

תֵּרִין בְּרֻכָּאֵן הוּו, חַד יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתְכֶם וְגו'. הָא חַד.

לְבִתְרָ וַיְבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם. לֹאֲדָאָה

עֲלֵייהו, בְּרֻכָּאֵן עַל בְּרֻכָּאֵן שהיו שתי ברכות אחת היא מש"כ 'ה' אלהי

אבותיכם' וגו' ואח"כ בירך אותם ואמר להם 'ויברך אתכם כאשר דבר לכם' והוא בכדי

להודות עליהם בברכות על ברכות כי ברכה אחת ברכם משה מצד החסד שבימין וברכה

אחרת היא הודאה וקיום ברכת ה' מצד ההוד שבשמאל.

הלימוד היומני

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

צריך לברך את חברו בעין טובה ואהבת הלב וקל וחומר את הקב"ה

וְאִי אִיהוּ מָנִי שֶׁבָחָא דְחֻבְרִיהּ, וְלֹא אוֹדֵי עֲלִיָּה בְּרָכָאן.

הוא נתפס בקדמיתא מלעילא ואם הוא אומר את שבחי חברו

שעי"כ הוא מעורר עליו את קנאת החיצונים והוא לא מודה עליו אח"כ בברכות הוא נתפס

בהתחלה שזיקו אותו החיצונים מלמעלה ודבר זה דומה כמוסר דין על חברו שהוא נענש

תחילה [ד9]. **וְאִי אִיהוּ מְבָרַךְ לֵיהּ, הוּא מְתַבָּרַךְ מְלַעֲיָלָא.**

וברכתא בעי לברכא לה בעינא טבא, ולא בעינא

בישא ואם הוא מברך אותו אז הוא מתברך מלמעלה אולם צריך לברכו בעין טובה ולא

בעין רעה [פ9]. **וּבְכֻלָּא בְּעֵי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא רְחִימוֹתָא**

דְּלֵבָא כי בכל דבר רוצה הקב"ה שיברך את חברו מתוך אהבת הלב ולא רק מהפה

ולחזק. **וּמָה מָאן דְּמְבָרַךְ לְחֻבְרִיהּ, בְּעֵי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא**

דִּיבָרַךְ לֵיהּ בְּעֵינָא טָבָא, בְּלֵבָא טָבָא. מָאן דְּמְבָרַךְ

לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה, דְּבְעֵי עֵינָא

טָבָא, וְלֵבָא טָבָא, וְרְחִימוֹתָא דְּלֵבָא והדבר ק"ו ומה מי שמברך את

אור הרשב"י

תניא נמי הכי: אחד הצועק ואחד הנצעק במשמע, אלא שממהרין לצועק יותר מן הנצעק. [פ9] כדאיתא בסוטה דף לח עמוד ב' ואמר ר' יהושע בן לוי אין נותנין כוס של ברכה לברך אלא לטוב עין, שנאמר: טוב עין הוא יבורך כי נתן מלחמו לדל, אל תיקרי יבורך אלא יברך.

[ד9] כדאיתא בבבא קמא דף צג עמוד א' אמר רב חנן: המוסר דין על חברו - הוא נענש תחילה, שנאמר: ותאמר שרי אל אברם חמסי עליך, וכתוב: ויבא אברהם לספוד לשרה ולבכותה; והני מילי, דאית ליה דינא בארעא. אמר רבי יצחק: אוי לו לצועק יותר מן הנצעק.

הלימוד היומני

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

חברו רוצה הקב"ה שיברכו בעין טובה ובלב טוב מי שמברך את הקב"ה על אחת כמה וכמה
 שצריך לברכו בעין טובה ובלב טוב ובאהבת הנפש. **בְּגִין כֶּךָ** ומשום כך כתוב בפסוק
וְאַהֲבַת אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבַבְךָ וְגו' ובכל נפשך
 דהיינו שתברך את הקב"ה באהבת הנפש ובלב שלם.

ישראל התברכו תחילה וסוף ולכם אע"פ שנמנו במדבר שרתה עליהם
 הברכה

תָּא הוֹי, הָא אוֹקְמוּה לִית בְּרִכְתָּא דְלַעִילָא שְׂרִיא, עַל
מְלָה דְאַתְמְנִי בא וראה שהרי כבר ביארו חז"ל שאין הברכה העליונה
 שורה על דבר המנוי [19]. **וְאִי תִימָא, יִשְׂרָאֵל אֵיךְ אֶתְמָנוּן** ואם כן
 קשה איך מנו את ישראל במדבר ולקחו מהם שקלים לצורך כופר נפש בכדי יהיה בהם
 נגף והרי הברכה לא שורה בדבר המנוי (רמ"ק). **אֶלָּא כּוּפְרָא נְטִילִי מִנִּי הוּ,**
וְהָא אוֹקְמוּה, וְחוּשְׁבְּנָא לָא הוֹי עַד דִּיתְפְּנִישׁ כָּל הַהוּא
כּוּפְרָא, וְסֻלִיק לְחוּשְׁבְּנָא אלא קודם נטלו מעם ישראל את חצאי שקלי

אור הרשב"י

מלפניך ה' אלהינו שתשלח ברכה במעשה
 ידינו. התחיל למוד, אומר: ברוך השולח ברכה
 בכרי הוזה. מדד ואחר כך בירך – הרי זה
 תפילת שוא, לפי שאין הברכה מצויה לא
 בדבר השקול ולא בדבר המדוד, ולא בדבר
 המנוי, אלא בדבר הסמוי מן העין, שנאמר: יצו
 ה' אתך את הברכה באסמיק.

[19] כדאיתא בבבא מציעא דף מב עמוד א'
 ואמר רבי יצחק: אין הברכה מצויה אלא בדבר
 הסמוי מן העין, שנאמר יצו ה' אתך את הברכה
 באסמיק. תנא דבי רבי ישמעאל: אין הברכה
 מצויה אלא בדבר שאין העין שולטת בו,
 שנאמר יצו ה' אתך את הברכה באסמיק. תנו
 רבנן: ההולך למוד את גורנו, אומר: יהי רצון

הלימוד היומני

הכופר ולא היו מתחילים בחשבון אלא עד שנאסף כל אותם חצאי שקלי הכופר ועלה לחשבון, וּבְקִדְמִיתָא מְבָרְכֵן לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, וּלְבִתְרָא מְנָאן הָהוּא כּוּפְרָא, וּלְבִתְרָא מְהִדְרִין וּמְבָרְכִין לֹזֵן לְיִשְׂרָאֵל. אֲשֶׁתְּכַחוּ דְיִשְׂרָאֵל מִתְבָּרְכִין בְּקִדְמִיתָא וּבְסוּפָא, וְלֹא סְלִיק בְּהוּ מוֹתְנָא ובהתחלה היו מברכים את ישראל ע"י הכופר נפש ורק אח"כ היו מונים את אותם חצאי שקלי הכופר ואח"כ היו חוזרים שוב ומברכים את ישראל כי מאחר שנודע מניינם רוצה הברכה להסתלק ולכן חזרו לברכם ואז נמצא שישראל התברכו

תחילה וסוף ועי"כ לא היה עולה בהם מיתה.

בדבר המנוי מסתלקת הברכה והסט"א שורה לכן נטלו מישראל כופר נפש

מוֹתְנָא אִמְאֵי סְלִיק בְּמִנְיָנָא וקשה למה עולה המיתה ע"י המנין.

אֵלָא בְּגִין דְּבִרְכָתָא לָא שְׂרִיא בְּמִנְיָנָא, פִּיּוּן דְּאִסְתַּלַּק בְּרְכָתָא, סְטְרָא אַחְרָא שְׂאֲרֵי עֵלּוּ, וְיָכִיל לְאַתְּזַקָא אלא משום שאין הברכה שורה בדבר המנוי ומכיון שע"י המנין מסתלקת

הברכה אז הסט"א שורה עליו והוא יכול להזיקו. **בְּגִין דָּא בְּמִנְיָנָא נְטָלִין כּוּפְרָא וּפְדִיוְנָא, לְסַלְקָא עֲלֵיהּ מִנְיָהּ** (ס"א מַעְלִיָּה מוֹתְנָא)

ומשום כך כאשר היו מונים את ישראל היו נוטלים מהם כופר נפש בכדי שיהיה להם לפדיון

ומכח זה תסתלק מהם את המיתה.